

— Καλά, απεκρίθη δ' Ἀλβαρέζος μετά περιφρόνησεώς. Πρὸς σὲ ἐλάλησα ἀρκετά· τόρα θέλω ἀπευθυνθῆ καὶ πρὸς τοὺς συναδελφούς σου. 'Υμεῖς, ἔξηκολούθησεν ἀποταθεὶς πρὸς τοὺς περὶ αὐτὸν ἀξιωματικούς; ὑμεῖς βιβαίως θέλετε μὲν δικάσται. Λοιπὸν δὲν σᾶς ἀρκεῖ ἐν θύμα; Μία ἡρά γε κερπλὴ δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔξιλεώῃ τὸ καλὸν σπέρ επραξε. Δὲν ἔχω ἄναγκην βιβεβαίως νὰ σᾶς εἰπω περιπλέον, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω δὲτι μὲνονήσατε καλλίσα. Βλέπετε τὸ πλάσμα τοῦτο; Καὶ ἀνύψωσε τὴν Ἰνέσαν, ἢν ἔθιθε λυποθυμημένην εἰσέτι εἰς τὰς ἀγκάλας του.

• Διατὶ νὰ συμμερισθῇ τὰ δεσμά μου καὶ τὰς Ολιφεις μου; Εὖν ἔχειε εἰσέτι αὐθωπίνην καρδίαν, κατανυχθῆτε ἐνώπιον τοσαύτης ἀθωίητος καὶ συμφορῆς. 'Εάν θέλετε γένεσθε ἐκ τοῦ στόματός μου παρακλήσεις, καὶ τοῦτο πράττω, καὶ σᾶς καθικετεύω, νὰ φεισθῆτε τῆς βιγατρός μου!... Ναι, σᾶς; καὶ θικετεύω γονυκλινής καὶ μετὰ θερμῶν δακρύων, ἀρκεῖ μόνον νὰ εἴρω μεταξὺν ὑμῶν προστάτην ὑπὲρ αὐτῆς.

Τὸ παθητικὸν τῆς φωνῆς του, τὸ εὐγενὲς μεγαλεῖον τῆς πατρικῆς του Ολιφως καὶ τῆς πολιτῶς κερσλῆς του, ή ίσχυρὸν κατάνυξης τῆς ἀξιοπρεποῦς ἔκεινης; παρακλήσεως, μοι εἶχον συγκινήσει τὴν καρδίαν. 'Η Ἰνέσα, ωραία καὶ ὡχρά, κεκλιμένη εἰς τὰς ἀγκάλας, τοῦ πατρός της ἐφήλειε ὅλων τὰ βλέμματα. 'Η συνέλευσις συνεκνήθη βιβαίως, ἀλλ' ἐμεινει σιωπηρά.

'Ο Οὐέρτης ἤγέρθη πυρέσσων, καὶ ἐρρίψε περὶ ἐντὸν ταχὺ δέλματα... 'Εφάίτητο ζητῶν συμπλάθειν καὶ ἐπιεικείαν... 'Αλλὰ πάντες ἐσίγων.

'Η φωνὴ τοῦ γέροντος εἶχεν ἀνακαλέσει τὴν Ἰνέσαν, εἰς τὰς αἰσθήσεις της ἀνήγερθη, παρημέρησε τὴν ωραίαν οὔτης ἀρμήν, τὴν ἐπὶ τοῦ μετώπου της πίπουσαν καὶ ἀνύψωσασ ἐπὶ τοῦ παρεστώτας τοὺς δακρυθέκτους δρθαλμούς της.

• Κύριοι, σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπε μὲν φωνὴν εὕχον, τὴς δποίας ἡ εὐστάθεια μὲν ἰξέπληξε. 'Ἐννόησε τὴν ἀπόφασίν σας... 'Επράξατε κατὰ τὴν ἀπιθυμίαν μου. 'Η κούστας τὸν πατέρα μου, ἥδη πρέπει ν' ἀκούσητε καὶ ἐμέ. Δὲν δρεῖλω οὔτε θέλω νὰ ἔχω ἀλλην ζωὴν εἰμὴ τὴν ἴδικήν του, ἀλλοῦ ὑποτιθέριγμα εἰμὴ τὰς ἀγκάλας του, ἀλλοῦ ἀσυλον εἰμὴ τὸν τάφον!... σᾶς εὐχαριστῶ καὶ πάλιν διότι μοὶ ἔχοργησάτε τὸ ἀσυλον τοῦτο.

— 'Ινέσα! διέκοψεν δ' Ἀλβιρέζος φρικιῶν καὶ κλάιων ἀκούων, θέλεις λοιπὸν ν' ἀποθάνω δις;

Αὕτη εἶναι δι' ἐμὲ ἡ τελευταία στιγμὴ εὐδαιμονίας, ἔξηκολούθησεν ἡ Ἰνέσα μετὰ παραφορᾶς: ἐάν εἶναις ἀνάγκη ν' ἀποθάνῃ, πρέπει ν' ἀποθάνωμεν δοῦμο! ἡ εἰρήνη δὲ ἡμᾶς εἶναι ἐν τῷ Θεῷ... 'Ἐν τῷ οὐρανῷ θέλομεν εὑρεῖ τὴν ἀναμένουσαν ἡμᾶς εὐδαιμονίαν, καὶ θέλομεν ἔγκαταλείψει τὴν ἀθλίαν ταύτην γῆν εἰς τὰ τέρατα τῆς ἀχαριστίας καὶ τῆς ἀπικρίας; »

Διέν δύναμαι νὰ αᾶς παρατήσω τὸ βλέμμα δι' εὖ δέρδιψε τὴν ἀράν ταύτην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Οὐέρτα, ἐπίσης ἀδυνατῶ νὰ σᾶς περιγράψω τὴν ἀνέκφραστον ψυχικήν ἀγωνίαν, τὴν φρικώδη βάσανον, ἣντις ἔζωγραφίστηκε ποὺς χαρακτήρας τοῦ στρατηγοῦ· ἐπροχώρησε βῆμα πρὸς ἐμὲ κλονίζομενος, καὶ τείνων μετὰ κόπου τοὺς βραχίονας.

• Δὸν Καστάνε, ἐτραύλισε μὲν φωνὴν πεπνηγμένην, ἀπάγαγε τοὺς ὑποδίκους. 'Αναθέτω εἰς σὲ τὴν φρουρίδα τῆς ἐπιτηρήσεώς των.

Κεπευσα νὰ ἔκτελέσω τὴν διαταγὴν, διότι ἐπεθύμουν καὶ ἔγω νὰ συντομεύσω τὴν σκηνὴν ἔκεινην, ἡτοις μοι κατεπάρατε τὴν ψυχὴν, καὶ ἔξηλθον τῆς αιθουσῆς, ἀπάγων τὸν πατέρα καὶ τὴν βιγατέρα, σίτινες τοῦ εὐθίζοντο σφιγκτῶς.

Ηγόνος, τὴν αἰληθεία, ἐάν ἐπρεπε νὰ ἐπιδοκιμάσω ἡ νὰ κατακριθῇ στὴ στωκήν ἔκεινην αὐταπάρησιν μεθ' ἧς; δ' Οὐέρτας έθυσίας εν ὑπὲρ τῆς αὐτηρῆς ἔκτελέσεως τοῦ καθηκοντός, του τὰ προσφίλεστερα αἰθήκατα τῆς καρδίας του. 'Αλλὰ μόλις εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος εὑρίσκομεθα.

• Επὶ τίνας ήμέρας μετὰ ταῦτα οὐδεὶς πλέον ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ὑπόδικων. Φαίνεται διτὶ δ' Οὐέρτας, ἐπανειλόντων εἰς τὸ πρώτον αὐτοῦ σχέδιον περὶ εἰς μοι εἶχε λαλήσαι, ἐπροσπάθει νὰ καλύψῃ διὰ τῆς λάθης τὸν Ἀλβαρέζον καὶ τὴν βιγατέρα του, νὰ περιστάσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ καὶ ν' ἀρχησῃ νὰ γαλαρωθῇ ἡ πρώτη ὄρμη, δπως δυνηθῇ βραδύτερον νὰ δειχθῇ ἐπιεικής αὔτου κινδύνου. 'Αλλὰ τὸ σχέδιον, τοῦτο, καὶ ἀν παραδειγμάτων διτὶ τὸ ἡσπάσθη δ' Οὐέρτας, οὐδὲν ηδειν ἔχει ἀποτέλεσμα. 'Ητο προφανέστατον, διτὶ η κοινὴ γνώμη, ἀντὶ νὰ ψυχραθῇ, ἡρεῖτο ἐκ τῆς βραδύτητος ταύτης. 'Αναγκασθεὶς διπ' αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν καθηκόντων μου νὰ σπουδάζω ἀπίπτον, νὰ βλέπω τοῦ πλείστου τὴν κατάτασιν εἰς ἣν εὑρίσκοντο τὰ πνεύματα, ηδυνήθην νὰ πεισθῶ διτὶ δσημέραι τὸ μέσον ἐνεργήζουτο βαθύτερον, διτὶ η δύναται ἔκεινη τῆς τιμωρίσεως καὶ τῆς ἐκδίκησεως, διτὶ ταπείματοχαρές ἐκεῖτο πάθος τὸ χαρακτηρίζον τούς ἐμφύλιους πολέμους διεδίδετο διώπιδημικὴ νόσος καὶ ἐλάμβανε περισσότεραν ἐντασίν. Οἱ υπόδικοι, ὡς ἀριθμός εἶχε δυστυχῶς αὐξῆσει, μοι ἐφαίνοντο ἐκ τῶν προτέρων καταδικασμένοι, καὶ πρέβελεπον αἰματηράν τὴν λύσιν τοῦ δράματος.

• Οἱ συμβαίνει πάντοτε εἰς παρομοίας ἐποχὰς πολιτικῶν ἀνιωμαλιῶν καὶ ταραχῶν, ἀνὰ πάσαν σιγμὴν ἐκκλιφόροις φῆμαι ἀλλόκοτοι καὶ ἀπίθανοι προδοστῶν καὶ συνομωσιῶν. Καθέκαστην ἐλάρβανον καταμηγύσεις καὶ πληροφορίας τοιαύτης φύσεως, εἰς τὰς δποίας δμως οὐδεμίαν ἀπέδιδον βαρύτερα καὶ ἀς καθυπέβαλον εἰς τὴν γηδωσιν τοῦ προέδρου τῆς συνδύσου, δστις ἐπίσης εἰς οὐδὲν ἐλογίζετο αὐτάς. 'Άλλ' ἀς δι' δλεθρίου είρμοι, ἀναποφιώκτου ἀλλως τε ἐν κατερῷ ἐπαναστάσεως, αὶ παράλογοι αῦται φῆμαις διοδιδόμεναι πρὸς τὰ ἔξω διηρέθιζον ἐτι μᾶλλον τὴν ἔξαψιν τοῦ δχλου, δστις ἐφεύρισκε τότε ἐτέρας φῆμας παραδοξωτέρας τῶν πρώτων, διαδιδομένας καὶ ταύτας ἀλλήλοιδιαδχως. Πάντα ταῦτα ἐπρεπε βιβαίως νὰ ἔχωσιν δις ἀποτέλεσμα εκρηκτῶν τινῶν.

Τὴν προσέγγισιν τῆς ἐκρήξεως ταύτης ἔβλεπεν δ' Οὐέρτας μὲν τι προαίσθημε φόβου. 'Οσημέραι καθίσταται σιωπηλότερος καὶ σκεπτικώτερος. Πρᾶγμα παράδειξον. Εἰς τοιαύτην πυρετώδη κατάτασιν, ἡ φαντασία του ἔζηθη. 'Εφάνη αἰρνης δίδων πολλὴν σημασίαν εἰς τὰς ἀκατίστας ἔκεινης ταραχὰς, εἰς τὰς